

**DECLARAȚIA DE ASIGURARE A CURȚII FURNIZATĂ PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI
CONSILIULUI**

(2008/C 287/02)

I. În temeiul dispozițiilor articolului 248 din tratat, Curtea a auditat următoarele aspecte:

- (a) „Conturile anuale ale Comunităților Europene” ⁽¹⁾, care cuprind „situațiile financiare consolidate” ⁽²⁾ și „rapoartele consolidate privind execuția bugetară” ⁽³⁾ pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2007; și
- (b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi.

Responsabilitatea conducerii

II. În conformitate cu articolele 268-280 din tratat și cu Regulamentul financiar, conducerea ⁽⁴⁾ este responsabilă de întocmirea și de prezentarea fidelă a „conturilor anuale ale Comunităților Europene”, precum și de legalitatea și de regularitatea operațiunilor subiacente acestora:

- (a) responsabilitatea conducerii în ceea ce privește „conturile anuale ale Comunităților Europene” include conceperea, implementarea și menținerea unui control intern vizând întocmirea și prezentarea fidelă a situațiilor financiare, astfel încât acestea să nu conțină denaturări semnificative, fie cauzate de fraudă, fie cauzate de erori; alegerea și aplicarea unor politici contabile corespunzătoare, pe baza normelor contabile adoptate de contabilul-șef al Comisiei ⁽⁵⁾, și elaborarea unor estimări contabile rezonabile în lumina circumstanțelor existente. În conformitate cu articolul 129 din Regulamentul financiar, Comisia aprobă „conturile anuale ale Comunităților Europene” după ce contabilul-șef al Comisiei le-a consolidat pe baza informațiilor prezentate de către celelalte instituții ⁽⁶⁾ și organisme ⁽⁷⁾ și după ce a întocmit o notă ce însoțește conturile consolidate, în care declară, *inter alia*, că a obținut o asigurare rezonabilă conform căreia aceste conturi prezintă, sub toate aspectele semnificative, o imagine fidelă a situației financiare a Comunităților Europene.

⁽¹⁾ „Conturile anuale ale Comunităților Europene” sunt prezentate în volumul I al Conturilor anuale ale Comunităților Europene privind exercițiul financiar 2007.

⁽²⁾ „Situațiile financiare consolidate” cuprind bilanțul, contul rezultatului economic (inclusiv raportarea pe segment), tabelul fluxurilor de numerar, situația modificărilor activelor nete, precum și o sinteză a principalelor politici contabile și alte note explicative.

⁽³⁾ „Rapoartele consolidate privind execuția bugetară” cuprind rapoartele consolidate privind execuția bugetară, precum și o sinteză a principiilor bugetare și alte note explicative.

⁽⁴⁾ La nivelul instituțiilor și al organismelor europene, conducerea include membrii instituțiilor, directorii agențiilor, ordonatorii de credite delegați și subdelegați, contabilii-șefi, precum și personalul superior al unităților financiare, de audit sau de control. La nivelul statelor membre și al statelor beneficiare, conducerea include ordonatorii de credite, contabilii-șefi și personalul superior al autorităților de plată, al organismelor de certificare și al agențiilor de implementare.

⁽⁵⁾ Normele contabile adoptate de contabilul-șef al Comisiei se bazează pe Standardele internaționale de contabilitate pentru sectorul public (*International Public Sector Accounting Standards — IPSAS*) emise de Federația Internațională a Contabililor sau, dacă nu este cazul utilizării acestora, pe Standardele internaționale de contabilitate (*International Accounting Standards — IAS*)/Standardele internaționale de raportare financiară (*International Financial Reporting Standards — IFRS*) emise de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate (*International Accounting Standards Board — IASB*). În conformitate cu Regulamentul financiar, „situațiile financiare consolidate” pentru exercițiul financiar 2007 se întocmesc (așa cum se procedează încă începând cu exercițiul financiar 2005) pe baza acestor norme contabile adoptate de contabilul-șef al Comisiei, prin intermediul cărora principiile contabile bazate pe contabilitatea de angajamente sunt adaptate la mediul specific al Comunităților, în timp ce „rapoartele consolidate privind execuția bugetară” continuă să se bazeze în principal pe mișcări de lichidități.

⁽⁶⁾ Înainte de adoptarea conturilor anuale de către instituții, contabilii-șefi ai respectivelor instituții le semnează, certificând astfel că dispun de o asigurare rezonabilă conform căreia conturile respective prezintă o imagine fidelă a situației financiare a instituției în cauză (articolul 61 din Regulamentul financiar).

⁽⁷⁾ Conturile anuale se întocmesc de către directorii respectivelor organisme și se trimit contabilului-șef al Comisiei, împreună cu avizul consiliului de administrație al organismului în cauză. În plus, respectivii contabilii-șefi semnează aceste conturi, certificând astfel că dispun de o asigurare rezonabilă conform căreia conturile respective prezintă o imagine fidelă a situației financiare a organismului în cauză (articolul 61 din Regulamentul financiar).

(b) modul în care conducerea își exercită responsabilitățile privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente depinde de metoda de execuție a bugetului. În cazul gestiunii centralizate directe, sarcinile de execuție sunt îndeplinite de departamentele Comisiei. În cazul gestiunii partajate (repartizate), sarcinile de execuție se delegă statelor membre, în cazul gestiunii descentralizate, acestea se delegă țărilor terțe, iar în cazul gestiunii centralizate indirecte, ele se delegă altor organisme. Atunci când se aplică gestiunea în comun, sarcinile de execuție se împart între Comisie și organizațiile internaționale (articolele 53-57 din Regulamentul financiar). Sarcinile de execuție trebuie să respecte principiul bunei gestiuni financiare, conform căruia este necesar să se conceapă, să se implementeze și să se mențină un sistem eficient și eficace de control intern, care să facă apel la o supraveghere adecvată și la măsuri corespunzătoare de prevenire a neregularităților și a fraudei, precum și, dacă se dovedește necesar, la acțiuni în justiție pentru recuperarea fondurilor plătite sau utilizate în mod incorect. Indiferent de metoda de execuție aplicată, responsabilitatea finală pentru legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor Comunităților Europene aparține Comisiei (articolul 274 din tratat).

Responsabilitatea auditorului

III. Responsabilitatea Curții este de a furniza Parlamentului European și Consiliului, pe baza auditului pe care l-a efectuat, o declarație de asigurare privind fiabilitatea conturilor și legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente. Auditul Curții a fost efectuat în conformitate cu standardele internaționale de audit și codurile deontologice ale IFAC și cu standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit ale INTOSAI, în măsura în care acestea sunt aplicabile în contextul Comunității Europene. În conformitate cu aceste standarde, Curtea trebuie să își planifice și să își efectueze auditul astfel încât să obțină o asigurare rezonabilă conform căreia „conturile anuale ale Comunităților Europene” nu sunt afectate de denaturări semnificative, iar operațiunile subiacente acestor conturi sunt conforme cu legile și reglementările în vigoare.

IV. Efectuarea unui audit implică aplicarea unor proceduri în vederea obținerii de probe privind sumele și informațiile furnizate în conturile consolidate și privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora. Alegerea procedurilor de audit depinde de raționamentul auditorului, inclusiv de evaluarea riscului ca în conturile consolidate să se regăsească denaturări semnificative, iar la nivelul operațiunilor subiacente să existe neconformități semnificative cu cerințele cadrului juridic al Comunităților Europene, fie că aceste denaturări sau neconformități sunt cauzate de fraudă, fie că sunt cauzate de eroare. În cadrul acestor evaluări ale riscului, auditorul analizează controlul intern vizând întocmirea și prezentarea fidelă a conturilor consolidate, precum și sistemele de supraveghere și de control puse în aplicare pentru asigurarea legalității și a regularității operațiunilor subiacente, scopul fiind acela de a defini proceduri de audit corespunzătoare în funcție de circumstanțe. Efectuarea unui audit include, în egală măsură, aprecierea caracterului adecvat al politicilor contabile utilizate și a caracterului rezonabil al estimărilor contabile elaborate, precum și evaluarea prezentării globale a conturilor consolidate și a rapoartelor anuale de activitate.

V. În ceea ce privește veniturile, sfera activităților de audit desfășurate de Curte a fost limitată. În primul rând, resursele proprii bazate pe TVA și pe VNB se calculează pe baza unor statistici macroeconomice, ale căror date subiacente nu pot fi auditate în mod direct de către Curte, și, în al doilea rând, auditul resurselor proprii tradiționale nu poate acoperi importurile care nu au făcut obiectul supravegherii vamale.

VI. Curtea consideră că probele de audit obținute sunt suficiente și adecvate pentru a sta la baza declarației sale de asigurare.

Opinia privind fiabilitatea conturilor

VII. Conform aprecierii Curții, „conturile anuale ale Comunităților Europene” prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a Comunităților la 31 decembrie 2007, precum și rezultatele operațiunilor acestora și fluxurile de numerar pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile Regulamentului financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul-șef al Comisiei.

VIII. Fără a pune în discuție opinia exprimată la punctul VII, Curtea observă că deficiențele din cadrul sistemelor contabile, care sunt cauzate în parte de complexitatea cadrului juridic și financiar, continuă să pună în pericol calitatea informațiilor financiare ale anumitor direcții generale din cadrul Comisiei (în special în ceea ce privește prefinanțările, separarea exercițiilor financiare și facturile/declarațiile de cheltuieli) și ale anumitor organisme descentralizate ale căror conturi fac obiectul consolidării [în special în cazul imobilizărilor Autorității Europene de Supraveghere a GNSS ⁽¹⁾ (GNSS Supervisory Authority — GSA)]. Aceste deficiențe au condus la o serie de corecții după prezentarea conturilor provizorii.

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

IX. În opinia Curții, veniturile, angajamentele și plățile aferente domeniilor Cheltuieli administrative și alte cheltuieli și Afaceri economice și financiare nu conțin erori semnificative. În aceste domenii, sistemele de supraveghere și de control sunt puse în aplicare într-o manieră care garantează o gestionare adecvată a riscurilor de ilegalitate și/sau de neregularitate.

X. Curtea apreciază că, în celelalte domenii de cheltuieli, plățile sunt încă afectate în mod semnificativ de erori, deși în măsuri diferite. Comisia, statele membre și celelalte țări beneficiare trebuie să depună în continuare eforturi pentru a institui sisteme de control și de supraveghere adecvate, în vederea îmbunătățirii gestionării riscurilor de ilegalitate și/sau de neregularitate. Aceste domenii sunt: Agricultură și resursele naturale, Coeziunea, Cercetarea, energia și transportul, Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea și Educația și cetățenia.

- (a) În domeniul Agricultură și resurse naturale, Curtea a constatat că, per ansamblu, operațiunile subiacente cheltuielilor declarate pentru acest grup de politici sunt afectate de un nivel semnificativ de eroare privind aspectele de legalitate și/sau de regularitate. Pe baza activităților de audit pe care le-a desfășurat, Curtea ajunge la concluzia că sistemele de supraveghere și de control sunt doar parțial eficiente în ceea ce privește furnizarea unei asigurări conform căreia normele în vigoare la nivelul Uniunii Europene sunt respectate. Totuși, concluzia Curții este că Sistemul integrat de administrare și control (*Integrated Administration and Control System — IACS*) continuă să fie un sistem eficient pentru limitarea riscului de cheltuieli neconforme cu reglementările, cu condiția să fie implementat corespunzător și ca datele introduse în sistem să fie corecte și fiabile.
- (b) În domeniul Coeziune, Curtea a constatat că rambursarea cheltuielilor aferente proiectelor din cadrul politicilor de coeziune este afectată de un nivel semnificativ de eroare privind aspectele de legalitate și/sau de regularitate. Pe baza activităților de audit pe care le-a desfășurat, concluzia Curții este că sistemul de supraveghere al Comisiei și sistemele de control ale statelor membre sunt, în general, doar parțial eficiente în ceea ce privește prevenirea cheltuielilor supra-declerate sau ineligibile.
- (c) În domeniul Cercetare, energie și transport, Curtea a constatat că plățile aferente acestui grup de politici sunt afectate de un nivel semnificativ de eroare privind aspectele de legalitate și/sau de regularitate. Pe baza activităților de audit pe care le-a desfășurat, concluzia Curții este că, deși s-au înregistrat unele îmbunătățiri, sistemele de supraveghere și de control ale Comisiei sunt doar parțial eficiente în ceea ce privește reducerea riscului de rambursare a cheltuielilor supra-declerate sau ineligibile.
- (d) În domeniul Ajutor extern, dezvoltare și extindere, Curtea a constatat că operațiunile subiacente cheltuielilor aferente acestui grup de politici sunt afectate de un nivel semnificativ de eroare privind aspectele de legalitate și/sau de regularitate, în cea mai mare parte la nivelul organizațiilor de implementare. Pe baza activităților de audit pe care le-a desfășurat, concluzia Curții este că, deși s-au înregistrat unele îmbunătățiri la nivelul Comisiei, sistemele de supraveghere și de control sunt doar parțial eficiente în ceea ce privește furnizarea unei asigurări conform căreia cheltuielile sunt eligibile și justificate cu probe adecvate.
- (e) În domeniul Educație și cetățenie, Curtea a constatat că plățile aferente acestui grup de politici sunt afectate de un nivel semnificativ de eroare privind aspectele de legalitate și/sau de regularitate. Pe baza activităților de audit pe care le-a desfășurat, concluzia Curții este că sistemele de supraveghere și de control sunt doar parțial eficiente în ceea ce privește furnizarea unei asigurări conform căreia cheltuielile sunt eligibile și justificate cu probe adecvate.

⁽¹⁾ GNSS (*Global Navigation Satellite Systems*) — Sistemul global de navigație prin satelit.

XI. Curtea subliniază următoarele aspecte:

- (a) Dezvoltării rurale îi corespunde o parte excesiv de mare din indicele de eroare global estimat pentru domeniul Agricultură și resurse naturale; în cazul cheltuielilor din cadrul FEAGA, Curtea estimează că valoarea indicelui de eroare este puțin sub pragul de semnificație, în timp ce, în cazul cheltuielilor din cadrul FEADR, indicele se estimează a fi semnificativ peste acest prag.
- (b) Lipsa de claritate sau caracterul complicat al obligațiilor juridice (cum ar fi normele de eligibilitate) au un impact considerabil asupra legalității și/sau a regularității operațiunilor subiacente cheltuielilor din domeniile: Agricultură și resurse naturale, Coeziune, Cercetare, energie și transport, precum și Educație și cetățenie.

XII. Curtea a constatat că sistemele de supraveghere și de control ale Comisiei au continuat să se îmbunătățească, în special în ceea ce privește, pe de o parte, impactul rezervelor asupra asigurării furnizate în declarațiile directorilor generali și, pe de altă parte, o mai mare coerență a acestor declarații cu constatările Curții. Curtea constată că, totuși, Comisia nu este încă în măsură să demonstreze că acțiunile sale întreprinse cu scopul de a îmbunătăți sistemele de supraveghere și de control au fost eficiente în reducerea riscului de eroare în domeniul bugetare majore.

24 și 25 septembrie 2008.

Vítor Manuel DA SILVA CALDEIRA

Președinte

Curtea de Conturi Europeană
12, rue Alcide De Gasperi, L-1615 Luxemburg